

Pomoč proti goveji kugi.

Neki veliki posestnik v južni Ruski ima tudi zelo velika posestva v Krimu, t. j. tedaj v zibki goveje kuge, in ki ima na svojih posestvih više 80.000 ovac, 2000 do 3000 goved in 500 do 600 konjev; priporoča morskovo vodo kot najboljšo pomoč proti goveji kugi in piše nekemu velikemu gospodarju na Francoskem tako-le: „Naznanjam Vam, da med vsemi pomočki, ktere sem že rabil, da bi svojo živino ohranil goveje kuge, mi še ni noben tako dobro služil, kakor morskova voda, ktero sem ji daval mesto druge vode piti. Nobene živali, ki je pila morskovo vodo, ni napadla goveja kuga, če sem jo ravno dal postaviti med za govejo kugo bolene živali.“

Gos (goska)

izleže v spomladi v četririh tednih 15—20 jajec, se 20 let lahko rabi za pleme in doživi do 30 let. Za 5—8 gosi je potreben jeden gosak, ki je vendar samo 4 leta za pleme. Gos izvali v 28. dnevih 12 jajec, in da vsako leto $\frac{3}{4}$ funta perja.

Pod lipo.

(Zbrano je mnogo kmetov pri Ljubomiru.)

Ljubomir. Prav me veseli, da se Vas je danes spet tako mnogo sošlo, prav srčno Vas pozdravljam in naznanjam ob enem, da se hočemo odzdat spet večkrat sniti pri meni in se pogovarjati o raznih političnih in gospodarskih stvareh, če Vam je namreč prav.

Semenko. Sem prepričan, da je to vsem všeč. Zdaj pa nam najprej povejte, kaj Vi mislite o novem ministerstvu, ali imamo pričakovati nekoliko boljših časov?

Ljubomir. Glava starega ministerstva je ostala, in dokler ta ostane, ostane gotovo vse pri starem; posebno pa ni upati, da bi se pod tim ministerstvom vlada porazumela s Slovani; kako pa bo v drugih stvareh šlo, bomo videli v kratkem.

Brezovec. Če bi le delali do tega, da bi se le nekoliko znižale dače, ker teh ne moremo več zmagati.

Semenko. Prav imate, dače so res prevelike, in bi sila potrebno bilo, da bi se znižale.

Iglič (Semenku). Pri vladi je pač tako, kakor pri naši srenji; vsako leto se nam pravi, da se bodo davki pomajšali, in vsako leto se izvišajo. Zakaj pa srenjskih davkov ne znižate?

Zalec. Da, da, srenjski davki se morajo znižati, toliko ne smemo dalje več plačevati, drugače pridemo vsi na boben.

Črtič. Prav imate, znižati se morajo srenjski davki, plačujemo preveč, da pa še vendar ne izhajamo, je krivo to, da se slabo gospodari s srenjskim denarjem, to mora drugače biti!

Semenko. Ali možaki, kaj pa hočete od mene? Ali mislite, da jaz le en krajcar izdam iz srenjske kase, o katerem nebi Vi vsi vedeli? Ali Vam ne položim od vsega celo natanko račun?

Zalec. Da, to je res, mi pridemo skupej k srenjski seji vsak s tem namenom, da hoče vsak govoriti za to, da bi se manje plačevalo, ali kaj pomaga, Vi znate vsikdar toliko uzrokov nasproti navesti, da k slednjemu večina pri glasovanju vendar vsikdar za Vami potegne. Kar se tiče mene, moram reči, da se večkrat ne zlagam z Vami, ali kaj hočem, če so drugi vsi za Vas!

Semenko. Kteri srenjski stroški pa tedaj so odviše po Vašem mnenju? Kje bomo tedaj začeti gospodariti?

Zalec. To Vam včasih hočem povedati. Mi smo prej zmirom imeli samo enega ponočnega stražaja, ta je služil vsak mesec dva goldinarja in neke natsrke pridelke, zdaj pa ste mu pridali še četri pomočniki, kterih vsak ima na dan 20 kr., to že seže globoko v žep.

Semenko. Dobro tedaj, če jaz spet rečem, eden ponočni strežaj naj bo zadosti (k drugim) ali ste vi drugi zadovoljni?

Brezovec. Za božjo voljo g. župan, kaj Vam je prišlo na misel? kaj nam pomaga samo eden stražaj, dokler je on na eni strani vasi, lahko se na drugi strani vse obropa in pomori!

Črtič. Ali kaki berač, kteri se zmirom klatijo v okolici, bi lahko komu vžgal hram, če morebiti enkrat pri kateri hiši ni dobil toliko, kolikor je upal dobiti?

Zalec. No, zastran mene, pa naj ima ponočni stražaj enega pomočnika, ki naj straži na drugi strani vasi.

Brezovec. Da, če pa tedaj kaki klatež napade strežaja na eni strani vasi, in njegov pomočnik je na drugi strani, ne moreta drug drugemu pomagati, ker drug drugega ne čujeta, če bi kteri zval na pomoč.

Črtič. Zato morajo biti stražaji tudi v sred vasi.

Semenko (Žalcu). Glejte tedaj, po takem bomo spet imeli četri strežaje! Kako pa tedaj v tem hočete kaj prihraniti, ali drugače nearečo odvrniti.

Zalec. Kako? Če so ti mnogi stražaji samo zato postavljeni, da varujejo vas soper potepuhe, tate, roparje itd. se mora ta bolezen celo odpraviti; najprej se naj zato vsi potepuhi iz vasi spodijo, tako, da ne bo nobeden ostal, ki ne dokaže, da se s poštenim delom redi.

Semenko. Prav lepo to, če bi mi res to v naši vasi dognali, ali pa tudi moremo dognati to, da bodo to storile tudi vse druge sosedne vasi? Če pa se klateži po dnevu zdržavajo tamo, kdo pa jim bo branil, da po noči ne bodo prišli k nam in nas obropali.

Zalec. Hm, zdaj pa se vendar že dolgo nič ni čulo, da bi se kaj nevarnega pri nas bilo zgodilo; nikomur se ni nič ukralo, nikdo ni bil obropan in noben hram se ni požgal.

Semenko. Ravno zato ne, ker klateži dobro vedo, da ima naša vas po noči in po dnevu dobro stražo, ne upajo se tedaj k nam.

Zalec. Tako tedaj! če se kje dajo videti tolovaji, moramo plačevati stražaje, in če se ne dajo videti, jo tudi moramo plačevati? Tedaj celo ni upanje, da bi se kedaj ponizali srenjski davki. Zdaj pa mi povejte, kako se pravi takemu gospodarstvu?

Ljubomir. Jaz vem, kako se pravi takemu gospodarstvu.

Semenko. Kako? Povejte g. učitelj!

Ljubomir. Pravi se oborožen mir. Kakor se godi vladi v velikem, tako se nam godi v malem, kakor vlada mora imeti mnogo vojakov, tako mi mnogo stražarjev, in zato ni, da bi res že bila kaka nevarnost pred pragom, temuč samo zato, ker se je bojimo.

Zalec. Tako! tedaj pa se hode vladi v velikem ravno tako godilo, kakor nam v malem, in bo ona v velikem ravno tako prišla na kant, kakor naša vas v malem. Prav lepa prihodnost to!

Ljubomir. Kako daleč bomo po takem gospodarstvu prišli, to ve sam Bog, kaj bi vendar najbolj bilo v tem storiti, o tem hočemo govoriti prihodnjič; za danes z Bogom!

Dopis.

Iz Ljutomera. „Ljutomerska čitalnica“ je imela 2. dan t. m. svojo glavno skupščino. Prišlo je od blizo in dalje obilno kmetov in so se prav živo vdeležili pogovorov, ki se čitalničnega delovanja in gospodarstva tičejo. To jim služi na slavo. V novi odbor so izvoljeni gospodje: Ivan Kukovec za predsednika, Mat. Zemlič za podpredsednika, Ant. Merčnik za denarničarja, Drag. Huber za tajnika, dr. Ant. Klemenčič, dr. Iv. Farkoš, A. Herzog, Ognjeslov Moharič in Jože Gomilšek za odbornike. Ljutomerska čitalnica bo naredila sledeče zabave: 20. februarja tombolo s plesom, 27. glediščno igro s deklamacijo in petjem in 29. šaljivo tombolo s plesom. K tem veselicam so od odbora uljudno povabljeni udje od blizo in daljave.

Politični ogled.

Ministerska kriza je vendar po dolgem času enkrat končana, in po dolgem in trdnem iskanju so našli spet tri druge može, ki so stopili mesto izstopivših treh ministrov v ministerstvo. — Ministerstvo pa je sestavljeno tako le: Hasner je prvosednik ministerstva in voditelj časnikarstva; Giskra je minister notrajnih zadev in policije; Herbat, minister pravosodja; Plener trgovstva, Brestel minister finance, ti so bili že prej ministri; na novo pa so imenovani: Wagner za deželno brambo, dr. Stremayer za